

‘ఎవరూ?’

‘ఈ వూళ్ళోనే ఉంటున్నారు.’

‘ఎక్కడ? నీ కెలా పరిచయం అయింది?’ అందావిడ ఆత్రుతగా.

‘ఎప్పుడో పరిచయం అయిందే, అన్నాడు రవంత విసుగు నటిస్తూ. కమలమ్మ మరోసారి కొడుకుని, ఫోటోని మార్చి మార్చి చూసింది.

ఫోటోలోని పిల్ల రెండుజడలతో, నవ్వే కళ్ళతో, కోలమొహంతో చూడముచ్చటగా వుంది. ఆవిడ దృష్టిని, ముఖ్యంగా ఫోటో కిందుగా గుండ్రటి అక్షరాల్లో రాసిన ఇంగ్లీషు మాటలు ఆకర్షించాయి. ఆవిడ కూడపలుక్కుంటూ చదివింది. ‘విత్ లవ్ ప్రమ్ రేణు’ అని రాసుంది. ఆవిడ మనసులో మిగిలివున్న అనుమానం కాస్తా తీరిపోయింది.

‘పెళ్ళయిందా ఈ అమ్మాయికి? అందావిడ ఏమీ తెలియనట్లుగా.

‘లేదు. ఏమిటమ్మా యక్ష ప్రశ్నలు వేస్తావు. ఇలాతే’ అంటూ ఫోటోకోసం చెయిజాపాడు. ఆవిడ ఫోటోని సురేష్ చేతికి ఇవ్వలేదు. అది పుచ్చుకుని లోపలివైపు వెళ్ళింది. సురేష్ నవ్వుకు న్నాడు.

‘నా పర్సులో పెట్టేయ్’ అంటూ వెనకనించి కేకేశాడు. ఆవిడ పర్సులో పెట్టదని తెలుసు. రెండురోజులుగా తను తల్లిదండ్రులతో చెప్పలేకపోతున్న సమస్య తీరిపోయినందుకు ‘హమ్మయ్య’ అనుకున్నాడు అసలందుకే పర్సుతీసి డబ్బు తీసుకోమంది. రెండురోజుల్నించి తండ్రి తనను వూదరకొట్టేస్తున్నాడు. శేషయ్యగారమ్మాయిని ఇస్తామన్నారా. పదివేలు ఇస్తామంటున్నారు. విశ్వేశ్వర్రావుగారు కూడా ఖబురు చేశాడు. పదిహేను వేలవరకు పెడతాడట. మా అబ్బాయిని అడిగి చెప్తానన్నాను’ అంటూ.

కొడుకు అమెరికా వెళ్ళేలోగా పెళ్ళి

చేసేయ్యాలని ఆయన తాపత్రయం. పైగా ఆయనకి తెలిసినవాళ్ళంతా కొడుకు డాక్టరై అమెరికా వెడుతు న్నందుకు అభినందిస్తూ, ‘మక్కుకి తాడుపోసి మరీ పంపండి అనంతయ్య గారూ, ఎందుకైనా మంచిది. అక్కడికి వెళ్ళాక ఏం జరిగింది ఎవరు చూడొచ్చారు’ అంటూ ఓ అయ్యాచిత సలహాని కూడా జోడిస్తూ వచ్చారు. అమెరికా వెళ్ళి చెయ్యబోతాడేమో అను కునే చెడ్డపన్ననిటికి ఆ ముక్కుదాడు ఓ రజా బంధం అయినట్లుగా.

అనంతయ్యగారి ఉద్దేశ్యంకూడా అదే. అసలాయనకి డాక్టరయ్యాడు అంటేనే ఏదో కలలోలాగా వుంది. తను వాట్టి కలెక్టరాఫీసులో గుమాస్తా. దానికితోడు ముక్కుసూటిగా పోయేరకం. బల్లక్రింద నించి చేతులుపెట్టే జాతికి ఆయన ఆమడ దూరంలో వుంటారు. తాతలు కట్టించిన ఓ పెంకుటిల్లు, ఓ కొడుకూ, కూతురు, భార్య కమలమ్మ తనగుమాస్తా గిరీ, ఇవే ఆయనకున్న ఆస్తులన్నీ. ఆయన కొడుకుమీద ఏనాడూ బ్రహ్మాండ మయిన ఆశలు పెట్టుకోలేదు. వాడి పొట్ట వాడు పోసుకునే చదువుండి, వుద్యోగం దొరికితే చాలనుకునేవారు. కానీ సురేష్ నిప్పురవ్వలాటివాడు. ప్రతి ఏడాది ఫస్టు మార్కులతో పాసయ్యేవాడు. టీచర్లంతా కొడుకు తెలివితేటల్ని మెచ్చుకుంటూవుంటే ఆయన సంతోష పడేవారు. కొడుకు ఇంటరు ఫస్టు క్లాసులో పాసయినప్పుడు మరింత సంతోషాన్ని అనుభవించాడు. ‘నాన్నా నేను మెడిసిన్ కు ఎప్టై చేస్తానన్నప్పుడు ఆయన వుప్సొంగే సంతోషంమీద నీళ్ళు చల్లినట్లయింది. అంత ఖరీదు చదువులు తనెలా భరించగలడు? అదే మాటన్నాడు కొడుకుతో. సురేష్ చిన్నబుచ్చు కోలేడు. అసలు సీటు దొరకటం చాలా కష్టం నాన్నా. దొరికినప్పటి

సంగతి గదా. దొరక్కపోతే బి.ఎస్సీ వుండనే వుందిగదా అన్నాడు.

కొడుక్కి ఎం.బి. లో సీటు రాదనే ఆయన గట్టి నమ్మకం. ఆ సీటుకోసం ముప్పై నలభై వేలు డౌనేషన్ కట్టే వాళ్ళని, మినిస్టర్ల దగ్గర్నుంచి రికమండే షన్ తెచ్చుకునే వాళ్ళని అనేక మందిని చూశారు. అందుచేత ఏ డబ్బూ, ఏ రికమండే షన్లు లేని కొడుక్కి సీటు దొరకదని గట్టిగా దృఢపర్చుకున్న తరువాతే ఆయన కొడుకుచేత దానికి కావాల్సిన ప్రయత్నాలన్నీ చేయించారు. కొడుకుని నిరాశ పర్చటం ఆయనకి సుతరామూ ఇష్టం లేదు. కొడుక్కి మెరిట్ మీద సీటు దొరికిందని విన్నప్పుడు ఆయనకి ఆనందించాలో, విచారపడాలో తెలియ కుండా పోయింది : తన కొడుకు అప్పుడే డాక్టరయి పోయినట్లుగా నలుగురూ అభినందిస్తుంటే ఆయనకి వుక్కిరి బిక్కిరి అయినిట్లు వుండేది.

‘మీవాడు అదృష్ట జాతకుడయ్యా. ఇంకా సందేహిస్తావేమిటి? రెక్కలు కట్టుకునిపోయి జేరిపోమ్మను’ అన్నారంతా కానీ ఆయన రెక్కలకంత శక్తి వుందో లేదో ఎవ్వరూ ఆలోచించలేదు.

చివరకు సురేష్ ఎం.బి లో జేరనూ జేరాడు. చదువు ముగించి డిగ్రీ పుచ్చు కోవటమూ అయింది. మరేవో పరీక్షలు పాసయి అమెరికా వెళ్ళే అవకాశాన్ని కూడా గెల్చుకున్నాడు అప్పటివరకు అనంతయ్యగారు కాస్తోకూస్తో కూడ బెట్టిందంతా కరిగిపోయింది. తన ప్రావిడెంటు ఫండులో లోన్ తీసుకోవటమూ అయింది. ఇంటిమీద పదివేల అప్పు వుంది. పెళ్ళికెడిగిన కూతురూ వుంది. అదృష్టదేవత కరుణించగా, కలిసొచ్చిన అవకాశాల్ని అందిపుచ్చుకొని పైకొచ్చిన కొడుకునిచూసి ఆనందంతో తలమునక లవుతున్నా, ఈ అప్పులూ, ఋణాలు

ఏలా తీర్చాలా అన్న ఆవేదన కూడా కృంగతీస్తూనే వుంది ఆయన్ని.

కమలమ్మ కొడుకు ప్రేమ సంగతి అనంతయ్యగారి చెవిన వేసినప్పుడు ఆయన తాపిగానే విన్నారు. ఆవిడ చూపించిన ఫోటో కూడా చూశారు. పిల్ల లక్షణంగానే వుందనిపించింది.

‘ఈ వూరేట’ అందావిడ. ‘ఉహు’ అన్నారు.

రంగారావుగారని రిటైరయిన పోలీస్ సాఫీసర్ల, మీకు తెలుసా? అందావిడ.

అనంతయ్యగారు గజం ఎత్తున ఎగిరి పడ్డారు. ఆయనకి పోలీసు జాతంబే కాళ్ళు వొణుకుతాయి. వొళ్ళు కంపరంగా వుంటుంది. వాళ్ళంతా తంటామకుషులని ఆయన అభిప్రాయం. పదిహేనేళ్ళ క్రితం ఓసారి అనంతయ్యగారు చీకటి పడినాక సైకిలుకి లైటులేకుండా ఇంటికి వస్తుంటే ఓ కానిస్టేబుల్ చూసి స్టేషనుకి లాక్కెళ్ళాడు. ఆ రాత్రంతా ఆయన ఇంచుమించు కస్తడిలో వున్నట్లుగానే బయట వరండాలో జాగరాం చేశారు. ఆ కాసేపటిలోనే ఆయన అక్కడి మనుషుల తీరుతెన్నులు, తన లాటి ప్రాణులతో వాళ్ళు వ్యవహరించే పద్ధతులు చూసి హడలిపోయారు. ఈ జన్మలో పోలీసు స్టేషనుతోగానీ, పోలీసు మనుషులతోగానీ ఏ విధమయిన సంబంధబాంధవ్యాలు లేకుండా చెయ్యి తండ్రి అంటూ వొట్టువేసుకుని దణ్ణాలు పెట్టుకొన్నారు. అలాటిది తను ఓ పోలీసు ఆఫీసరుతో, అందునా పనీపాటా లేక తీరుబడిగా కూర్చున్న మనిషితో వియ్యమందటమంటే వేరే వురిపోసుకోవాల్సిన పని ఉండదు !

‘ఒరేయ్ సూరిగా’ అంటూ ఓ కేక వేశారు. ఆయనకు కోపం వచ్చినపుడల్లా సురేష్ ని అలాగే పిలుస్తూ వుంటారు.

సురేష్ బుద్ధిగా వచ్చి ఎదురుగా

నిలబడ్డాడు, కొడుకుని చూడగానే సగం శాంతపడ్డారాయన.

‘ఏబోయ్ ? ఏమిటి ? మీ అమ్మ ఏమిటి అంటోంది’ అన్నారు బెట్టుగా.

‘ఏమిటి నాన్నా? ఏంసంగతి? మరింత అమాయకంగా అడిగాడు సురేష్.

‘అదేనోయ్ అదే, ఏదో ఫోటో అదీ అంటోంది...ఏమిటి ప్రేమ వ్యవహారమా అన్నారాయన.

సురేష్ కి బెరుగ్గానూ వుంది. నవ్వు వస్తోంది. తనెంత డాక్టరయినా తండ్రి ఎదురుగా ప్రేమ, పెళ్ళి అంటూ మాట్లాంటే కాస్త సిగ్గుగానూ అనిపించింది.

సురేష్ మౌనం చూసి “ఆ ఎవరి పిల్ల ? వంశం, కులం, గోత్రం చదువు ఏమిటి” అన్నారాయన సౌమ్యంగానే.

సురేష్ కి బెరుకుపోయి ధైర్యం వచ్చింది. వివరాలన్నీ తండ్రికిచెప్పాడు. రంగారావుగారు రిటైర్డు పోలీసు ఆఫీసరు. రేణు మూడోపిల్ల. మరో ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. బి.ఎ. పూర్తయింది. సురేష్ కి ఏదో ఎగ్జిబిషన్ లో పరిచయం అయింది. ఇద్దరూ ఒకరి కొకరు నచ్చారు. పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటున్నారు. ఇంతే సంగతులు.

“మరి విశ్లేష్యరావు వాళ్ళు పదిహేను వేల వరకు ఇస్తామన్నారు. వీళ్ళు ఇరవయ్యయినా ఇస్తారా లేదా ? మరి అమెరికా వెళ్ళబోయే డాక్టరు వూరికే దొరుకుతాడా ?” అన్నారాయన.

సురేష్ తలెత్తి తండ్రివైపు చూశాడు. “వాళ్ళు కట్నం ఇవ్వనూ ఇవ్వరు. ఇచ్చినా నేను తీసుకోదల్చుకోలేదు” అన్నాడు.

అనంతయ్యగారు ఏదో వింత విషయాన్ని విన్నట్లుగా కొడుకుని తేరిపార జూశారు. “అంటే నీ ఉద్దేశ్యం ? మనం ఏమన్నా కావాలని అడుగుతున్నామా? మంచి అల్లుడిని తెచ్చుకోవాలన్న ఆరాటంలో వాళ్ళే అన్నివేలిస్తాం, ఇన్ని

వేలిస్తాం అని వస్తున్నారు. వద్దంటామా? చూడు సురేష్ నిన్నే పరిస్థితుల్లో ఏ విధంగా చదివించింది నీకు తెలుసు. నీ చెల్లెలికి పెళ్ళి చెయ్యాలి. నువ్వు కట్నం తీసుకోకపోయినా, నీ చెల్లెలికి ఇవ్వకుండా ఎవరయినా దొరుకుతారేమో చూడు. ఇంటిమీద పదివేల అప్పుంది. దానికి వడ్డీ కట్టటమే గగనమయి పోతోంది. నా ప్రావిడెంట్ ఫండ్ మీద కూడా లోన్ తీసుకున్నాను. ఇవన్నీ తీరే మార్గమేమిటని?” అన్నారు సౌమ్యంగానే.

‘ఇవన్నీ నిజమే నాన్నా కానీ మనకున్న అప్పులన్నీ మరొకరి సొమ్ముతో తేర్చాలనుకోవటం అన్యాయం, అవమానకరం కూడానూ. మీరు వాటినిగురించి భయపడకండి. నేను అక్కడికి వెళ్ళిన తరువాత ఇవన్నీ మెలిమెల్లిగా తీర్చేద్దాం ఈ బాధ్యతలా నామీద పెట్టండి నాన్నా. నా బాధ్యతలన్నీ తీరేవరకూ నా పెళ్ళి కూడా తలపెట్టవద్దనే చెప్తున్నాను’ సురేష్ తండ్రికి నచ్చచెప్పబోయాడు.

‘పెళ్ళివద్దంటం కుదరదు. నువ్వుదూర దేశానికి పోయేటప్పుడు మరో తోడు వుండటం అవసరం. నువ్వు వంటరిగా పోయి ఏ దొరసాన్నో కట్టుకోవన్న నమ్మకం ఏమిటి?’ అన్నారాయన కుండ పగలకొట్టినట్లుగా.

సురేష్ కి నవ్వాచ్చింది, ఆయన భయాన్నిచూసి,మీకాభయంవద్దు నాన్నా! నేనక్కడికి వెళ్ళేది ఉద్యోగంలో మరింత పైకి వద్దామని గానీ, దొరసాన్ల వేట కోసరంకాదు” అన్నాడు

“నువ్వు వేటాడేదేమిటోయ్ ! వాళ్ళే నిన్ను వేటాడతారు” అంటూ తేల్చి పారేశారాయన.

సురేష్ కి నవ్వుతోపొలమారినట్లయింది. ఆయన తన పెళ్ళిచెయ్యకుండా తనని కదలనివ్వడు అన్నది రూఢిఅయింది.

“సరే మీ యిష్టం కానీ కట్నం తీసు

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

వివేకం, వినయంకూడా వున్నాయని ఆయనకి తెలుసు. ఆయనకి ముఖ్యంగా ఆ పోలీసు సంబంధం తప్పిపోయి నందుకు బ్రహ్మానందంగా వుంది. వాళ్ళెలాగూ కట్నం ఇవ్వరని సురేష్ చెప్పాడు కాబట్టి ఇహ ఆ పిల్ల సంగతి ఆలోచించవలసిన అవసరంలేదు. ఆ ఆనందరావుకి, శేషయ్యగారికి, విశ్వేశ్రావుకి కబురు చెయ్యాలి పిల్లల్ని చూడటానికి వస్తామని అనుకున్నారాయన.

'నాన్నా ఎవరో వచ్చారు' అంటూ రేఖ లోపలికి వచ్చింది. అనంతయ్యగారు బయటగదిలోకి వచ్చారు. జరిపంచె, గ్లాస్కో లాల్చీ. కండువాలతో వున్న ఇద్దరు నడివయస్సు మనుషులు వచ్చి నిలబడి నమస్కారం చేశారు.

'నమస్కారం, కూర్చోండి' అంటూ మర్యాదచేశారు అనంతయ్యగారు. వచ్చిన ఇద్దరూ తమని పరిచయం చేసుకొని, సూటిగా వ్యవహారంలోకి దిగారు.

'నా పేరు వీరభద్రరావండీ' ఇతను నా బావమరిది అంజనేయులు. మాది భీమవరం తాలూకా శంకరయ్యగారు మాకు బాగా పరిచయస్తులండీ, అన్నాడు. అక్కడక్కడ నెరసిన దుబ్బు తలతో మంచి హుందాగా వున్న వ్యక్తి

'శంకరయ్యగారు మీ సంబంధాన్ని గురించి చాలా ఘనంగా చెప్పారండీ. నాకు ఇద్దరు అమ్మాయిలు, ఇద్దరబ్బాయి లాను. మా పెద్దమ్మాయి వసుంధర కోసమే మీ దగ్గరికి వచ్చాం. అమ్మాయి బి.ఎ. పాసయింది. ఇదుగో అమ్మాయి ఫోటో. ఇదిగో జాతకం. ఇరవైవేల వరకూ పెడదామనుకుంటున్నాం ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ మీ సంబంధాన్ని వదులు కోవద్దని శంకరయ్యగారు చెప్పారు' అంటూ మర్యాదగా విన్నవించు కున్నాడు వీరభద్రదంగారు.

'ఏదో శంకరానికి మేమంటే అభిమానం' అన్నారు అనంతయ్యగారు ఫోటోని, జాతకం కాగితాన్ని చేతిలోకి తీసుకుంటూ.

'మీకు ఎప్పుడు వీలవుతుందో చెప్పండి. పిల్లని చూసే ఏర్పాట్లుచేస్తాం' అన్నాడు వీరభద్రదంగారు.

అనంతయ్యగారు పిల్ల ఫోటోని చూశారు. 'గుండ్రటి మొహం, చేపల్లాటి కళ్ళు, గుండ్రటి బొట్టు' మొహంలో లక్ష్మి కళ వాలుకుతోంది. ఆయనకి వెంటనే పిల్ల నచ్చింది.

'మా అన్నయ్యగారి అబ్బాయి, మా మేనమామగారి కొడుకు, మా బాబాయి కూతురు వీళ్ళంతా అమెరికా వెళ్ళి చాలా ఏళ్ళయిందండీ. ఒకతను డాక్టరు, మరొకతను ఇంజనీరూను. మా వాళ్ళంతా కూడా మీ అబ్బాయికి అక్కడ సహాయంగా వుంటారు' అంటూ బావ మరిది అంజనేయులు ఓమాట విసిరాడు, మీఅబ్బాయేగాదు అమెరికా వెళ్ళబోయేది మా వాళ్ళూ వున్నారలెండి అన్నట్టుగా.

'మరో రెండు మూడు ఆఫర్లు పెండింగులో వున్నాయి. ఏదయినా అబ్బాయికి పిల్ల నచ్చటంగదా ముఖ్యం. రేపొకసారి కనిపించండి. అబ్బాయిని అడిగి ఏ విషయం తెలియచేస్తాను' అన్నారు అనంతయ్యగారు బెట్టుగా.

కాఫీ మర్యాదలయ్యాక వాళ్ళు మరోసారి శలవు పుచ్చుకుని నమస్కరించి వెళ్ళిపోయారు.

లోపలి గది లోంచి ఆత్రంగా వింటున్న కమలమ్మగారు బయటకి వచ్చి, భర్తచేతిలోని ఫోటోని చూసి, 'పిల్ల చాలా బాగుందండీ. పైగా ఇరవై వేలు ఇస్తామంటున్నారు. ఆ ఇస్తారు. ఎందుకివ్వరు?! మనవాడిలాటి రాజా సంబంధం దొరకొద్దూ. నలభైవేలయినా ఇస్తారు' అంటూ మురిసిపోయింది.

* * *

నిద్ర బద్ధకంతో పడుకున్న సురేష్ ని కుదిపికుదిపి లేపింది 'అయ్యా, డాక్టరు గారూ. తమరి పవిత్ర చరణ సన్నిధిని చేరుకోవటానికి తపస్సు చేస్తూ పోటీ పడుతున్న ఈ లలనా మణుల్ని ఓసారి తిలకించండి సార్' అంటూ రేఖ నాలుగు ఫోటోల్ని సురేష్ కళ్ళ ఎదురుగా పేకముక్కల్ని ఆమర్చినట్టుగా పట్టుకొంది.

"ఏయ్ మొద్దమ్మాయ్! అల్లరి చెయ్యక నన్ను పడుకోనీ" అంటూ ముసుగు మరింతగా బిగించాడు సురేష్.

"ఎంత అన్యాయం! ఎంత ఘోరం! పాపం స్వయంవర మాల పుచ్చుకుని ఎదురుచూస్తున్న ఈ రాజకుమార్తెల స్వప్నసుందరుడు ఇలా జిడ్డుగా, ముసుగు బిగించి మత్తు మందు భాయీలాగా పడుకోవటం ఎంత పాపం!" రేఖ ముసుగులాగి లేపి కూర్చోబెట్టి ఒక్కొక్క ఫోటోయే చేతికిచ్చింది. సురేష్ మూడు ఫోటోల్ని వివిధ కోణాల్లోంచి పరికించి చూసి, నాలుక చప్పరించి పక్కన పడేశాడు. నాలుగో ఫోటోని దీక్షగా, పరిశీలనగా కళ్ళు చిట్టించి చూస్తున్న సురేష్ ని చూసి రేఖ నవ్వింది.

సురేష్ ఆ ఫోటోలోని గుండ్రటి మొహాన్ని, కమలరేకుల్లాటి ఆ కళ్ళనీ, చిన్న సున్నాచుట్టినట్టున్న ఆ మూతినీ ముగ్ధుడయినట్టుగా చూస్తూవుంటే రేఖ చటుక్కున ఆ ఫోటో లాక్కొని, 'నాన్నా అమ్మా కూడా ఈ మహంకాశినే సెలక్ట్ చేశారే! ఏం వుద్దబ్బా ఈ పిల్ల మొహంలో?' అంటూ ఓ క్షణం కొంచెగా ఫోటోని పరీక్షించి, 'ఏం చేస్తాం కానీ. ఈవిడెలాటి సూర్య కాంతమ్మా! ప్ల మేరేజెస్ ఆర్ మేడ్ ఇన్ హెవెన్ అన్నారందుకే' అంటూ రెడిగా వుండు 'రేపే తమరి స్వప్న సుందరిని దర్శించే పవిత్ర దినం' అంటూ బయటికి పరుగెత్తించి రేఖ.

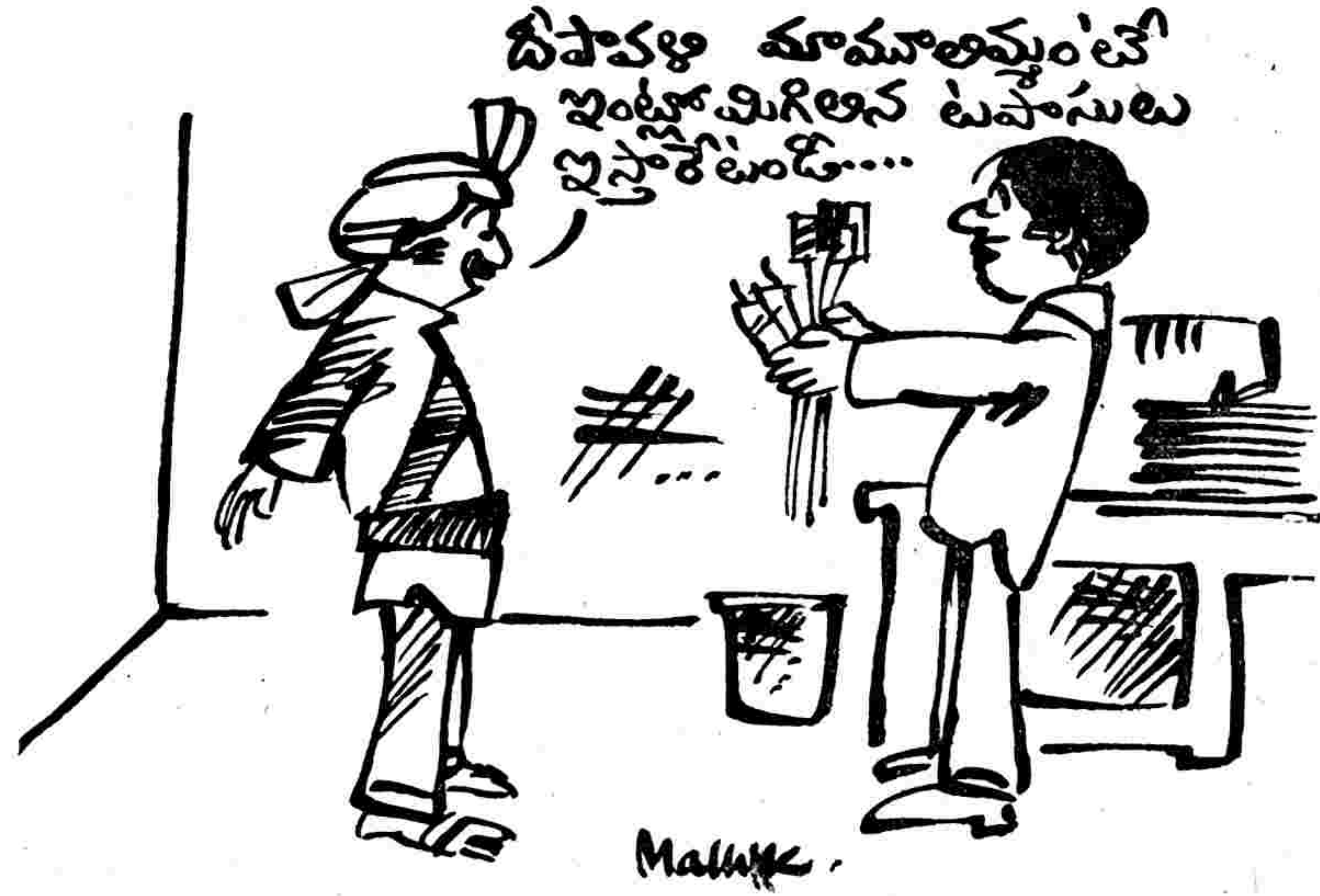
యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

పెళ్ళిమాపులు సకల మర్యాదలతో పూర్తయ్యాయి. కుందనం బొమ్మలాగ వుంది పిల్ల. మొహంలో లక్ష్మీకళ వుట్టిపడుతోంది అనుకుంది కమలమ్మ గారు. నిండుగా పమిట కప్పుకుని, కాస్తంత తలవంచి కూర్చున్న పిల్లని చూసి వినయవంతురాలే అనుకున్నారు అనంతయ్యగారు. దృష్టితిప్పకోలేనట్లుగా ఆ పిల్లనే చూస్తున్న సురేష్ అంగీకారాన్ని వేరే అడిగే పనేలేకపోయింది.

వీరభద్రంగారు, అంజనేయులుగారు బహు మర్యాదలు చేశారు. అనంతయ్యగారిని ఇల్లు, దొడ్డి తిప్పి చూపించారు. ఇంటిని, ఇంటి వైభవాన్ని చూసి సంతోషపడ్డారాయన. వీరభద్రంగారి కొడుకుని చూసినప్పుడు మాత్రం చేదు మాత్రతన్నట్టు అయి దాయనమొహం. 'వీడేనండీ మా అబ్బాయి శేఖర్' అంటూ పరిచయం చేశారు. వీరభద్రంగారు శేఖర్ ఎత్తుగా పొడుగ్గా జులపాల జుట్టుతో, మొహం సగంవరకు మూసుకు పోయిన చెంపల్ని, గళ్ళ గళ్ళ చొక్కా, పరికిణీలాంటి పేంటుతో ఓ ఆరితేరిన రొడీలాగా కనిపించాడాయన కళ్ళకి. ఆ కుర్రాడి కోరచూపులు మరింత భయపెట్టాయి ఆయన్ని. 'ఛా ఛా ఏంకాలమో ఏం పిల్లలో వెధవ ఫేషన్లు' అనుకున్నారాయన.

సురేష్ బండి ఎక్కుతుంటే శేఖర్ వచ్చాడు. 'బావగారూ అమెరికా డాక్టరు గారికి ఇరవైవేలు చాలా తక్కువ రేటుండీ. నేనైతే నలభైవేలు డిమాండ్ చేసేవాడిని' అన్నాడు వోరగా చూస్తూ. వీరభద్రంగారు వారిస్తున్నట్టుగా శేఖర్ వైపు చూశారు. అతనా చూపుని లక్ష్యపెట్టనట్టుగా నిర్లక్ష్యంగా లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు. సురేష్ నవ్వలేక నవ్వి నట్టుగా నవ్వాడు. అనంతయ్యగారికి ఆ మాటలు ఏవో అపశకునంలా ధ్వనించాయి.

యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

'అన్నయ్యా ఆ పిల్ల పేరు వసుంధరట. ఇంకా నయం మందర అని పెట్టు కుందిగాదు' అంటూ నవ్వింది అన్నగారిని రేఖ.

'మందరో, వసుంధరోగానీ ఆ కుర్రాడు మాత్రం అచ్చు రావణా సూరుడల్లేవున్నాడు' అంది కమలమ్మ గారు.

'పూరుకోమా. అతన్నేం అనకు. అన్నయ్యాక్కోయే బావమరిది గదూ! పాపం కోపం వస్తుంది,' అంటూ వుడికించింది రేఖ.

సురేష్ వసుంధరల వివాహం ఖాయమయింది. లగ్నాలుపెట్టి కబురుచేస్తూ అన్నారు వీరభద్రంగారు. అదే సమయాన వరకట్నం కూడా ముందరగానే ముట్టచెవుతాం అని తెలియచేశారు. 'అలాగే' నంటూ అంగీకారాన్ని తెలిపారు అనంతయ్యగారు.

దశమి, సోమవారం బాగుందని లగ్నపత్రికను తీసుకువచ్చారు వీరభద్రంగారు, బావమరిదీనూ, అనంతయ్యగారు, సురేష్, కమలమ్మగారు ఆ ముహూర్తానికి తమ అనుమతిని తెచ్చారు. వీరభద్రంగారు జిప్బ్యాగ్ తెరచి అందులో కట్టలుగా కట్టివున్న నోట్ల దొంతరని ఒక్కొక్కదే తీసి

పళ్ళెంలో వుంచసాగారు. బయట ఏదో కారు ఆగిన సందడి అయింది. మరుక్షణం వీరభద్రంగారి కొడుకు శేఖర్, గ్లాస్కో పంచె, లాల్సీ ధరించిన మరో పెద్దమనిషి లోపలికి వచ్చారు.

"నాన్నా వీరు చంద్రశేఖరంగారని నాకు తెలిసిన పెద్దమనిషి. ఈ సందర్భంలో మరో పెద్దమనిషి కూడా వుండటం మంచిదని తీసుకొచ్చాను," అన్నాడు శేఖర్ నవ్వుతూ. వీరభద్రంగారు నొసలు చిట్టించి కోపంగా చూశారు శేఖర్ వైపు. ఈ సమయంలో చంద్రశేఖరంగారి రాక ఏమాత్రమూ ఇష్టమున్నట్టు లేదాయనకి. అయినా వచ్చిన పెద్దమనిషిని బయట కి పొమ్మనటం సభ్యతకాదు గనుక మౌనం వహించారు.

నోట్ల కట్టలు అమర్చిన పళ్ళెన్ని అనంతయ్యగారికి అందిస్తూ, 'బావగారూ ఇదిగో మా అమ్మాయి వివాహ సందర్భంలో వరకట్నంగా మే మిచ్చు కుంటాం అన్న ఇరవైవేల రూపాయలు. జాగ్రత్తచెయ్యండి' అన్నారు. అనంతయ్యగారు సంతోషంగా పళ్ళెన్ని అందుకుని లేవబోయారు. అంతవరకు మౌనంగా కుర్చీలో కూర్చున్న చంద్రశేఖరం చటుక్కునలేచి నిలబడ్డాడు. "వీరభద్రం

గారూ ! మిమ్మల్నిద్దరినీ ప్రభుత్వ చట్ట వ్యతిరేక నేరంమీద ప్రభుత్వ అధికారిగా అరెస్ట్ చేస్తున్నాను. వ ర క ట్న ం ఇవట్టం, పుచ్చుకోవటం కూడా నేరం అన్న సంగతి మీకు తెల్సుకుంటాను. అన్నాడాయన గంభీరంగా.

ఈ హఠాత్సంఘటనకి ఎక్కడి వారక్కడే చేష్టలు దక్కి నిలబడి పోయారు. సూదిపడితే వినిపించేంత నిశబ్దం అలుముకుండి ఓ క్షణం. ముందుగా వీరభద్రంగారే తేరుకున్నారు.

‘ఏమిటి మీరనేది? అసలు మీరెవరూ?’ ఎండిపోతున్న గొంతుని అదుపు తోకి తెచ్చుకుంటూ అన్నారాయన. తెల్లగా పాలిపోయిన వీరభద్రంగారి మొహం చూసి అనంతయ్యగారి కాళ్ళు గడగడ వొణకసాగాయి.

వీరభద్రంగారి ప్రశ్నకి జవాబు శేఖర్ చెప్పాడు. “నాన్నా, ఆయనెవరో నేను చెప్పతాను విను. ఆయన చంద్ర శేఖరంగారని మఘీలోవున్న పోలీసు ఆఫీసరు. నేనే వారికి రిపోర్టు చేశాను. ఈ మహానుభావుడికి ఇరవైవేల కట్నం కావాల్సి వచ్చిందట ఓ ఆడపిల్లని పెళ్ళాడటానికి’ హేళనగా అంటూ, వోరగా చూశాడు సురేష్ వైపు. సురేష్ ఏం చెయ్యాలో దిక్కుతోచనివాడిలా అందరినీ మార్చి మార్చి చూస్తున్నాడు.

‘ఓరి వెధవా, ఎంతపని చేశావురా? శుభమా అంటూ చేస్తున్న చెల్లెలి పెళ్ళి చెడగొట్టటానికి నీకు నోరెలా వచ్చిందిరా దొంగగూడ? ఈ జన్మలో దానికి పెళ్ళవుతోందిరా? నా కడుపున ఇంతటి దుర్మార్గుడివి పుడతావనుకోలేదురా వెరవా?’ అంటూ వీరభద్రంగారు విరుచుకుపడ్డారు కొడుకుమీద.

‘అయ్యా ఇప్పుడు ఎవడుమాత్రం ఆవేశపడి చేసేదేలేదు. మీ రం తా శాంతంగా ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.’ అంటూ రెండుచేతు

లోనూ గట్టిగా చప్పట్లు చరిచారు చంద్ర శేఖరంగారు. బూట్లు టకటకలాడిస్తూ, ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్ లోపలికి వచ్చి చెరోవైపున నిలబడి పోయారు. అనంతయ్యగారు, వీరభద్రంగారు నిల్చున్నచోటనే కూలబడిపోయారు.

చంద్రశేఖరంగారు సురేష్ వైపు తిరిగాడు. ‘చూడండి మిస్టర్ సురేష్ ఇటువంటి దురాచారాన్ని రూపుమాప వలసిన మీలాటి చదువుకున్న యువకులే ఈ దురాచారాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారంటే ఐయ్ మస్ట్ ఫీల్ ఎషే మ్ డ్ ఆఫ్ ఇట్. ప్రగతికి దోవచూపించ వలసిన మీలాటి విద్యావంతులు పురాతన యుగంనాటి ఈ మూఢాచారాన్నే అనుసరిస్తున్నారంటే రియల్లీ అది మనదేశ దురదృష్టం. ఎన్ని కుటుంబాలు, ఎంతమంది ఆడపిల్లలు ఈ వరకట్న పిశాచ కోరల్లో ఇరుక్కుని నాశన మయ్యారో ఎప్పుడయిన ఆలోచించారా? పెద్దలకి నచ్చచెప్పి ముందుకు రావాల్సిన మీలాటి యువకులే ఇలా చేస్తున్నారంటే రియల్లీ అయామ్ ఏ షేమ్ డే ఆఫ్ ఆవర్ ఎడ్యుకేషన్ ఆఫ్ ఆవర్ యూత్’ అన్నారాయన నిం పూర్వకంగా సురేష్ వైపు చూస్తూ. దోషిలా తలవంచుకున్న సురేష్ ని చూసి అనంతయ్యగారి ప్రాణాలు గిలగిలలాడుతున్నాయి. తనేగదా వాడి మెడలు వంచి కట్నం కట్టం అంటూ కూర్చుంది. ఇప్పుడు ఈ అవమానాన్నుంచి బయటపడే దెట్లా? వీళ్ళు తీసుకుపోయి జైల్లో ఎన్నాళ్ళు కూర్చోపెడతారో ఏమో! తన బుద్ధితక్కువతనంతో, దురాశతో, బంగారంలాటి కొడుకు భవిష్యత్తుకి కూడా మచ్చతెచ్చాడు. ఎలా? ఏం చెయ్యాలో? అలా రెడ్ హేండ్ డ్ గా పట్టుబడేసరికి ఎవరికి మరో మాట మాట్లాడే అవకాశంగూడా లేనట్లుగా నిస్సహాయంగా కూర్చుని, ఈ ఉప

ద్రవానికి అంతకి కారకుడయిన శేఖర్ ని నమిలి మింగేట్టుగా చూడసాగాడు.

సురేష్ కి ఏదో ఐడియా తట్టినట్లుగా చటుక్కున తండ్రివైపు తిరిగాడు. ‘నాన్నా’ రంగారావుగా రొక్కరే ఈ పరిస్థితుల్లోంచి తప్పించగలరు. నేనొక్కసారి ఆయన్ని కలుసుకువస్తాను. అన్నాడు మెల్లగా తండ్రితో. అనంతయ్యగారి కళ్ళలో ఆశారేఖమెరిసింది. నడిసముద్రంలో ముణిగిపోతున్న వాడికి గడ్డిపరక దొరికినట్లుగా వుంది.

చంద్రశేఖరంగారు కుర్చీలో కూర్చుని, వివరాలన్నీ రాసుకోసాగాడు. సురేష్ మెల్లగా బయటికి వెళ్ళాడు. ఓ అరగంట గడిచింది. చంద్రశేఖరంగారు నోట్ల కట్టల్ని సంచిలోవేసి మూటకట్టి సీల్ చేయిస్తున్నారు.

సురేష్ రంగారావుగారితో తిరిగి వచ్చాడు. రంగారావుగారు మంచి వొడ్డూ పొడుగూతో, బారెడు మీసాలతో, యూనిఫారమ్ తో లేకపోయినా పోలీసు ఆఫీసరుగానే వున్నారు.

ఆయన వస్తూనే ‘హలో చంద్రం’ అంటూ వచ్చారు. ఆయన్ని చూస్తూనే చంద్రశేఖరం లేచి సెల్యూట్ చేస్తూ, ‘అరే సార్, మీరు ఇక్కడ కెలా వచ్చారు?’ అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా. రంగారావుగారు, చంద్రశేఖరం బయట జీపుదగ్గర నిలబడి ఓ పది నిమిషాలు మాట్లాడుకున్నారు.

చంద్రశేఖరం లోపలికి వచ్చి వీరభద్రంగారిని, బావమరిదిని, శేఖర్ ని, నోట్లకట్టల్ని వెంటబెట్టుకుని జీపులో వెళ్ళిపోయాడు.

అనంతయ్యగారికి ఆ సమయంలో రంగారావుగారిని చూస్తుంటే సాక్షాత్తూ ఆ ఏడుకొండలవాడే దిగివచ్చి, చక్రం అడ్డువేసి తన్నా జైలు నరకంనుంచి తప్పించాడనిపించసాగింది.

'అయ్యా రంగారావుగారూ మీ మేలు జన్మ జన్మలకి మరచిపోను' అన్నారాయన కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతమవుతూ రంగారావుగారి చేతులు పుచ్చుకుని. రంగారావుగారు మీసం మెలివేసి నవ్వు నట్టుగా నవ్వారు 'అవునూ, సురేష్ మా రేణుద్వారా నాకు బాగా తెలుసండీ. ఇదివరకెప్పుడూ ఈ కట్నం గిట్నం తీసుకోవటం మహా అపరాధం అంటూ వాదించేవాడు. ఇంతలో ఇలా ఎట్లామారి పోయాడో తెలియకుండా వుంది. వాటిజ్డ మేటర్ మై డియర్ బామ్' అన్నారాయన సురేష్ భుజంమీద చెయివేస్తూ.

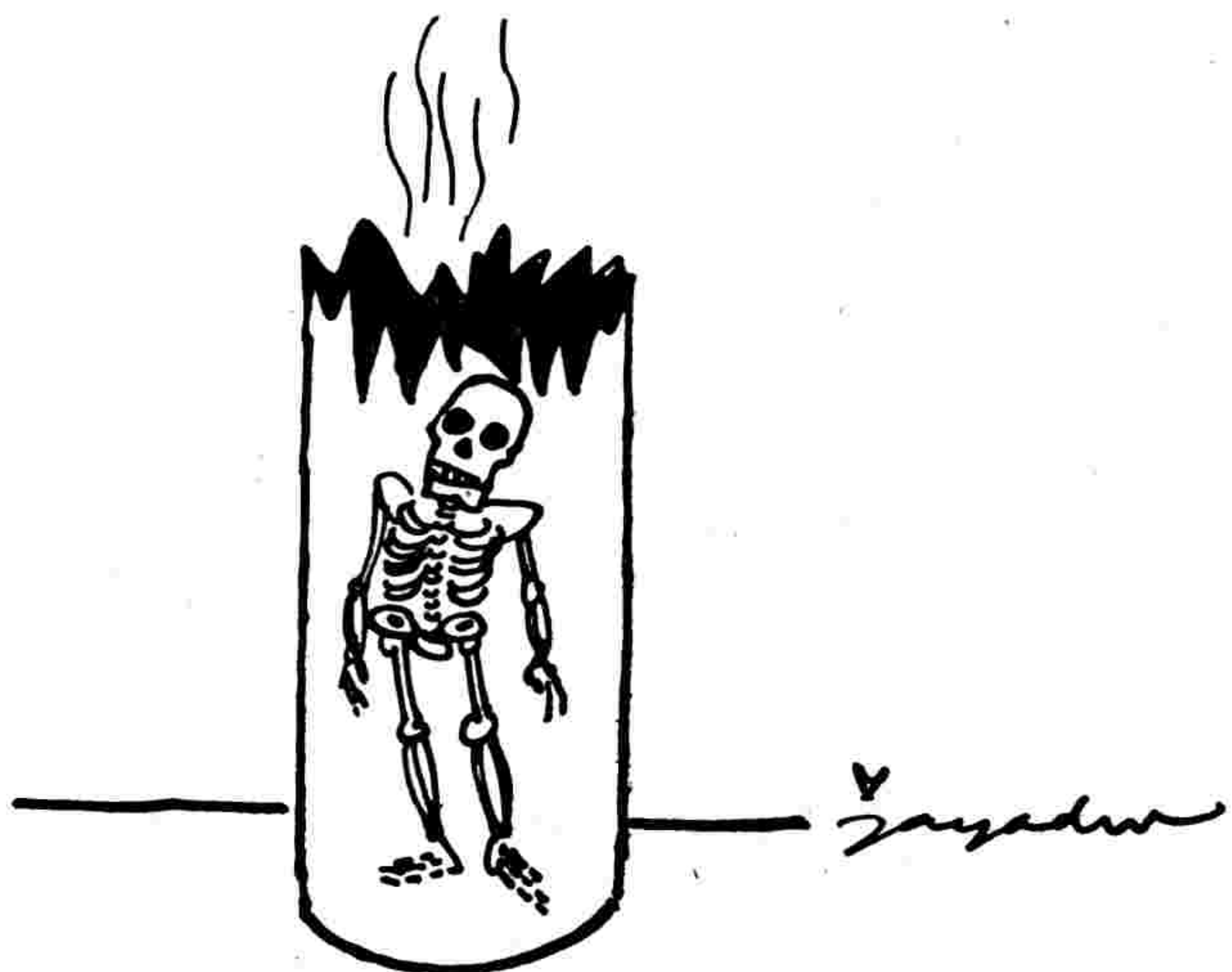
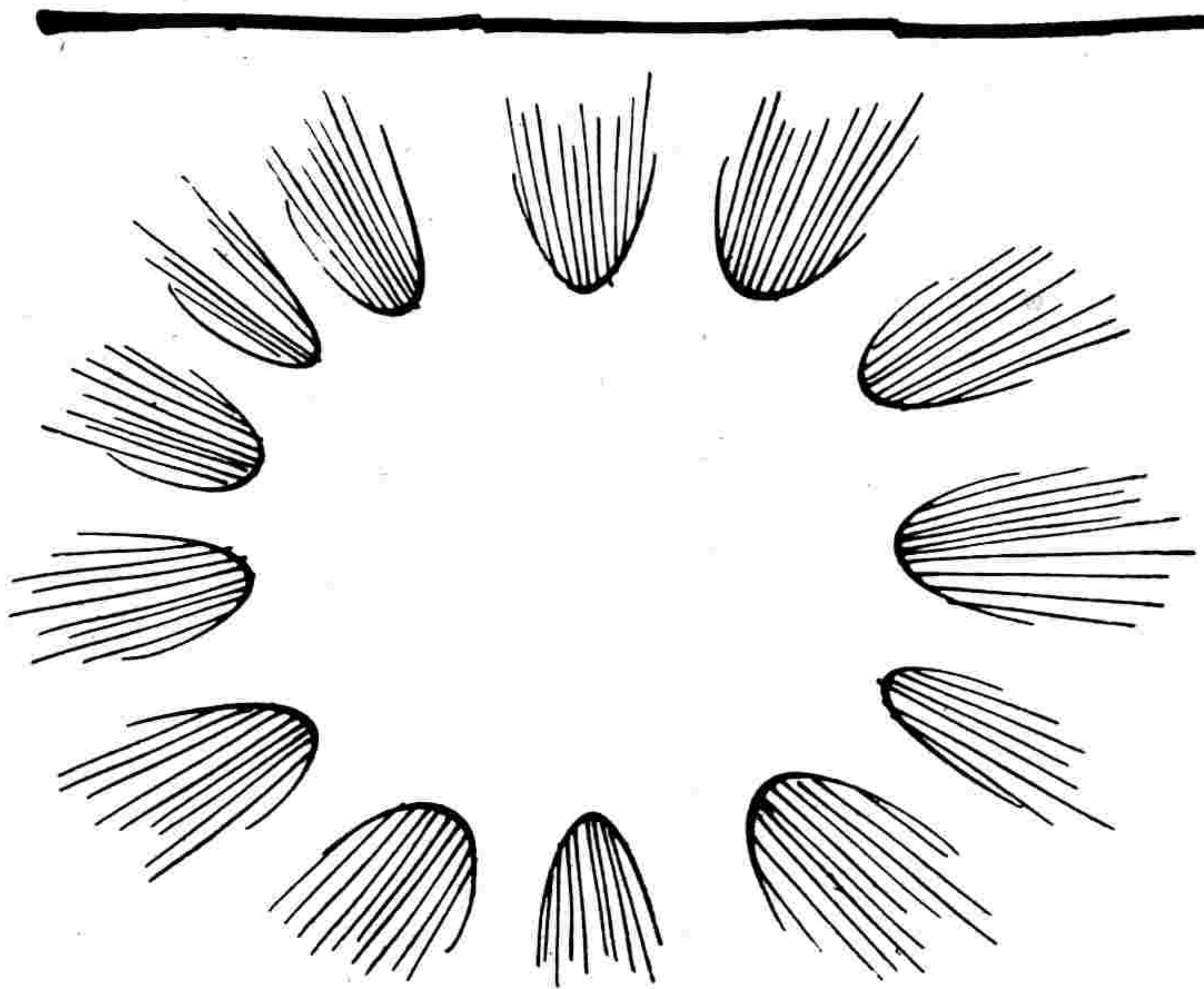
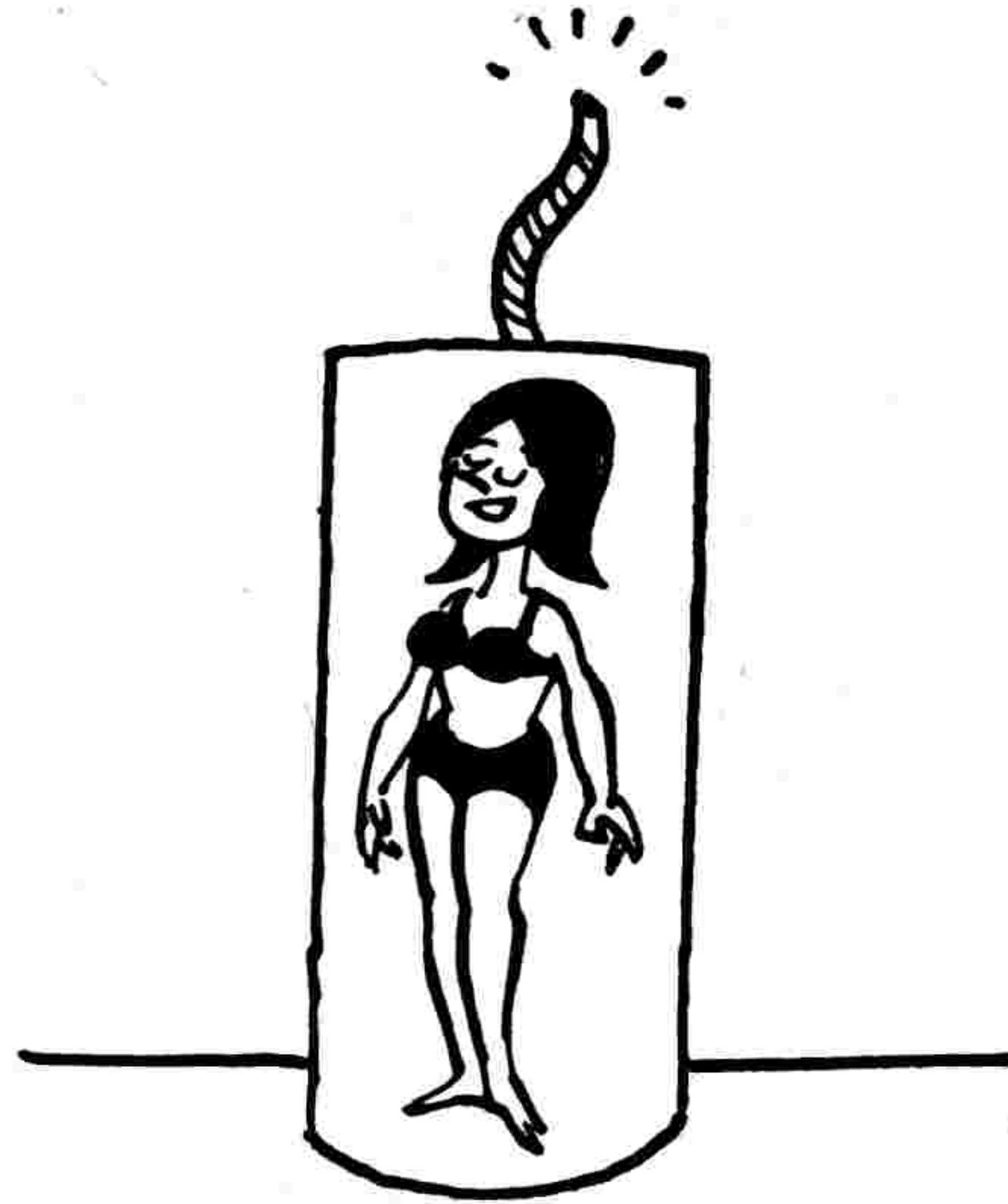
సురేష్ తండ్రివైపు చూసి ఏం చెప్పలేనట్టుగా తలవంచుకున్నాడు. 'ఎక్స్ క్యూజుమి సర్. నాదే ఈ పొరపాటంతా' అన్నాడు మెల్లగా. తన తప్పని నెత్తి మీద వేసుకుంటున్న కొడుకుని చూసి అనంతయ్యగారి కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. తన మూర్ఖత్వంతో మచ్చ పడబోయిన కొడుకు భవిష్యత్ జీవితాన్ని, చివరి క్షణంలో ఆయన కాపాడిన వైనాన్ని తలుచుకుంటే ఆ పోలీసుజాతి మనిషిమీద చెప్పలేనంత భక్తి, గౌరవం, అభిమానం అన్నీ కలగలిసి మనసుని నింపాయి.

రంగారావుగారు అనంతయ్యగారి అతిథి మర్యాదల్ని సుష్టుగా అనుభవించి నువు కనిపించడంలేదని రేణు అనుకుంటుందోయ్. మీ అమ్మగారిని, నాన్నగారిని కూడా ఓ సారి తీసుకురా' అన్నారాయన వెళ్ళబోతూ.

ఆయన వెళ్ళగానే తప్పిపోయిన గండాన్ని తలుచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది కమలమ్మ. భయంతో గడ్డ కట్టుకుపోయిన రేఖ మొహంలోకి కాస్తంత కళ వచ్చింది.

* * *

రేణు, సురేష్ ల వివాహం నిశ్చయమయింది. వీరభద్రంగారు రెండుసార్లు యువ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

కబురు పంపారు. ఎలాగయినాసరే తమ పిల్లని చేసుకోవాల్సిందిగా. అగ్గిమీద గుగ్గిలంలా ఎగిరిపడ్డారు అనంతయ్య గారు. ఇంకా ఏ మొహం పెట్టుకొని సంబంధం కలుపుకోవా లనుకుంటున్నారు? అంటూ చెల్లెలికి కాబోయే భర్తనయినా లేకుండా పోలీసు రిపోర్టిస్తాడా ఆ శేఖర్ గాడు. అమ్మ రొడి వెధవానీ. సమయానికి రంగారావుగారధ్వపడబట్టిగానీ, తనూ, తన కొడుకూ జైల్లో వుండవలసినవాళ్ళు గదూ ! బంగారంలాటి కొడుకు భవిష్యత్తుని నాశనం చేసినవాడయ్యేవాడు గదూ తాను. నగుబాట్ల పాలవ్వవలసిన తమ బ్రతుకు క్షణంలో ఎలా తప్పి పోయిందో తల్చుకుంటే ఆయనకి గుండె చెరువైపోతూ వుంటుంది.

సురేష్ ఎన్నుకున్న రేణు అందాల బొమ్మలావుందని అందరూ అంగీకరించారు.

'బావగారూ వరకట్నం....' అంటూ రంగారావుగారు అన్నప్పుడు ఆయన కళ్ళలోని కొంచెదనాన్ని గ్రహించలేని అనంతయ్యగారు 'వద్దుబావగారూ కట్నం మాట ఎత్తకండి. మీ పిల్లే మాకుకట్నం' అన్నప్పుడు రంగారావుగారు మీసాల చాటున ముసిముసిగా నవ్వుకున్నారు.

'మరి మీకేవో అప్పలా అవీ వున్నాయన్నాడు సురేష్' అన్నారాయన. అవును వున్నాయి. సురేష్ నేనూ కలిసి వాటిని మెల్లగా తీర్చేస్తాం. మీరు ఓ సహాయం చెయ్యాలి. మీ ఎరుకలో కట్నం తీసుకోని ఓ బుద్ధిమంతుడయిన కుర్రాడిని మాత్రం మా రేఖకోసం చూసి పెట్టాలి' అన్నారు అనంతయ్యగారు.

'హూర్ హూర్' మా రేణు నిజంగా చాలా అదృష్టవంతురాలండీ' అన్నారాయన.

'రేణూయే కాదండీ మేఘానూ' అన్నారు అనంతయ్యగారు చిరునవ్వుతో.

వైభవంగా రేణు సురేష్ ల వివాహం

జరిగింది. కానీ అనంతయ్యగారికి ఆ పెళ్ళిలో తిరిగిన కొంతమంది మనుషులు తనకి బాగా పరిచయం అయిన మొహాల్లాగా కనిపించసాగారు.

అరె ఈయనెవరో అచ్చు వీరభద్రం లాగే ఉన్నాడే! మరి వీరభద్రానికి నెరిసిన మబ్బులాటి జుట్టు వుండేది. పైగా నడివయసువాడు. మరిమనిషికేమో తలమీద నాలుగు పరకలు కూడా వున్నట్టులేవు. చిన్నవాడుకూడాను. ఆ పిల్లని అదాటుగా చూస్తే వీరభద్రం కూతురు వసుంధరలాగానే వుంది. కానీ ఎలా కుదురుతుంది. ఈ పిల్లేవిటో షర్టు పేంటు వేసుకుని, పొట్టిజుట్టు విరగబోసుకుని ఒకటే నవ్వులూ పరుగులూనూ. ఆ వసుంధర ఎంత చక్కగా పొడవాటి జడ వేసుకుని, గుండ్రటి బొట్టు పెట్టుకొని, పవిత నిండుగా కప్పుకుని లక్ష్మీదేవిలాగా వుండిగదూ. వ్చ ఇద్దరికీ సాపత్యం ఎక్కడ ! తన భ్రమగానీ వయసులోవున్న ఆడపిల్లల ముఖాలన్నీ ఒక్కలాగే కనిపిస్తాయల్లే వుండేం !

తలుపు దగ్గర నిలబడ్డ ఆ టెంకాయ మొహాన్ని ఎక్కడో చూసినట్టే వుండి గుర్తురావటంలా.

'బా వ గా రు ఎక్కడున్నారూ,' అంటూ రంగారావుగారు ఓ కుర్రాడిని వెంటబెట్టుకు వచ్చారు. 'ఇతను వరసకి మా అక్క కొడుకు అవుతాడండీ. సురేష్ కి కూడా ఫ్రెండే. ఈ వూళ్ళోనే ఎల్.ఐ.సి. లో పనిచేస్తున్నాడు. బుద్ధిమంతుడే కానీ కాస్త కొంచెపిల్లాడు. కట్నం తీసుకోనని శపథం చేశాట్ట. పెళ్ళికొడుకుల లిస్టులో మొదటిఛాన్సు మనవాడి కివ్వచ్చుండి' అన్నారాయన.

అనంతయ్యగారు ఆయన చెప్పేది వినకుండా ఆ కుర్రాడిని పరీక్షగా చూస్తున్నారు. ఈ అబ్బాయి...ఇతను...ఆ రొడి శేఖర్ లాగే వున్నాడేం, డిహుఁ ఆ శేఖర్ గాడి జులపాల జుట్టు, ఆ చెంపలు, ఆ రొడి ద్రస్సు, వోర

చూపులు...వ్చ వ్చ...ఈ కుర్రాడు నిశ్చేపంలాగా వున్నాడు. ఏవిటయిం దివాళా నాకు. ఎవర్నిచూసినా ఎక్కడో చూశాననుకుంటూన్నాడేం ఖర్మ. తన మతిగాని చెదరటం లేదుగదా !

'నీ పేరేవిటోయ్? శేఖరా !' అన్నారాయన అనుమానంగా చూస్తూ.

'కాదండీ మాధవరావు' అన్నాడా కుర్రాడు సౌమ్యంగా నవ్వుతూ. మళ్ళీ తనదే పొరపాటు. కాస్త మాధీఫలరసా యనమో, నిమ్మ కా య నీళ్ళో తాగాల్సిందే అనుకున్నారాయన.

'రా ఇలా కూర్చో' అంటూ పక్కన కూర్చోబెట్టుకొని ఆ కుర్రాడి వివరాలన్నీ కనుక్కున్నారు. అన్నీ విన్న తరువాత ఈ కుర్రాడు రేఖకి జోడిగా చాలా బాగా వుంటాడు అనుకోసాగారు.

ఆ రాత్రి సురేష్ రే, ఋలు హోటల్లో తమ స్నేహితులైన 'అజంతా ఆర్ట్స్ నాటక సమాజం' వారికి విందు చేశారు. 'థ్యాంక్యూ ఫ్రెండ్స్. మీ అందరి సహాయానికి మా దంపతుల హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు' అంటూ చేతులు జోడించారు దంపతులిద్దరూ. 'మరో శుభవార్త ఈ మాధవరావు ఉరఫ్ శేఖర్ కి, మా చెల్లెలయిన రేఖాదేవికి త్వరలో జరగబోవు వివాహ మహోత్సవానికి మీరంతా సకుటుంబ సపరివార సమేతంగా వేంచేసి మదర్చిత చందన

'అంటూ వుండగానే సభ్యులంతా గొల్లున లేచి మాధవరావుని చుట్టుముట్టారు. 'ఒరేయ్ సురేష్ బాబూ, వట్టి థ్యాంక్స్ తో సరిపెడితే కుదర్దోయ్. అక్కడికి వెళ్ళాక మాకేవయినా హాల్లీవుడ్ ఛాన్సు దొరుకుతుందేమో ట్రై చెయ్ !' అంటూ ఓ కంఠం ఆరంభించింది.

"మరి వట్టికెక్క లేనమ్మ స్వర్గానికి ఎక్కుతా నందట మరో కంఠం నవ్వుల్లో హోటల్ రేడియో పాట మధురంగా వినిపించసాగింది, పెళ్ళయిందీ ప్రేమ విందుకు వేళయిందీ" అంటూ.